

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. _____

din _____ 2022

Chișinău

**Privind aprobarea Avizului asupra proiectului de lege
pentru modificarea unor acte normative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative.

Prim-ministru

NATALIA GAVRILIȚA

Contrasemnează:

Ministrul justiției

Sergiu Litvinenco

Aprobat
prin Hotărârea Guvernului nr. /2022

AVIZ
asupra proiectului de lege pentru modificarea unor acte normative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 390 din 13 decembrie 2021) de către un grup de deputați în Parlament, și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în conformitate cu art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Ținând cont de faptul că, potrivit notei informative, proiectul de lege în cauză are drept obiectiv executarea unor adrese și hotărâri adoptate de Curtea Constituțională și neexecutate în perioada ultimilor 10 ani, Guvernul comunică susținerea de principiu a acestui proiect.

În vederea îmbunătățirii calității proiectului, expunem următoarele remarci.

La art. I (modificarea Legii nr. 797/1996 pentru adoptarea Regulamentului Parlamentului):

Cu referire la pct. 1, în vederea respectării normelor tehnicii legislative, textele „alineatul unic devine alin. (1) cu următorul conținut:” și „se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul conținut:” se vor substitui cu textele „alineatul unic devine alineatul (1) cu următorul cuprins:” și, respectiv, „se completează cu alineatele (2) și (3) cu următorul cuprins:”.

Pentru respectarea uniformității terminologice, recomandăm ca alin. (2) al art. 73 să fie expus după cum urmează:

„(2) Textul legilor menționate la alin. (1) se plasează pe pagina web oficială a Parlamentului în termen de 24 de ore de la semnare.”

Totodată, se propune ca pct. 2 să fie expus în următoarea redacție:

„2. La articolul 97:

alineatele (6) și (7) se abrogă;

la alineatul (8), cuvântul „secrete” se exclude.”

La art. II (modificarea art. 10 din Legea nr. 39/1994 despre statutul deputatului în Parlament), cuvintele „se exclude din textul legii” necesită a fi substituite cu cuvintele „se abrogă”. Observație similară valabilă și pentru art. X.

La art. III (modificarea art. 19 din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare), adițional la modificările propuse, se consideră oportună operarea modificărilor și în alin. (4) al aceluiași articol, având în vedere că, prin Hotărârea nr. 30/2016, Curtea Constituțională a declarat neconstituțională sintagma „gratuit la balanță” din art. 19 alin. (4) din legea în cauză.

Dispozițiile art. VI necesită a fi revăzute. Se va ține cont că, potrivit art. 66 alin. (4) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, „abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are întotdeauna un caracter definitiv”, iar conform art. 68 alin. (3) din aceeași lege, „actul normativ abrogat sau prevederi ale acestuia abrogate nu se repun în vigoare în cazul abrogării actului care a prevăzut abrogarea lor”.

Prin urmare, abrogarea normei de abrogare de la art. I din Legea nr. 230/2020 ar fi lipsită de efect juridic.

Potrivit jurisprudenței Curții Constituționale – par. 63-64 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 33/2013, în urma declarării drept neconstituțională a Legii nr. 230/2020, Legea nr. 235/2016 privind emisiunea obligațiilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr. 807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 a reintrat în fondul activ al dreptului. Totuși, în speță, este necesar de a abroga art. II din Legea nr. 230/2020, care prevede că „Guvernul, în termen de 3 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi, va elabora și va propune Parlamentului măsurile necesare pentru soluționarea problemei datoriei băncilor „Banca de Economii” S.A., BC „Banca Socială” S.A. și BC „Unibank” S.A. față de Banca Națională a Moldovei”.

La art. IX, textul „Hotărârea privind numirea unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii nr. 53 din 17.03.2020” se va substitui cu textul „Hotărârea Parlamentului nr. 53/2020 privind numirea unor membri ai Consiliului Superior al Magistraturii”. Menționăm că referințele la actele normative se expun ținând cont de prevederile art. 42 alin. (5) și art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, astfel încât la indicarea datei de adoptare a actului normativ să se indice numărul de ordine, ca element de identificare, la care să se adauge anul în care a fost adoptat, aprobat sau emis acesta, fiind despărțite de semnul grafic „/”. Această observație este valabilă pentru tot textul proiectului.

Totodată, sursa publicării se va expune după cum urmează: „(Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr. 86, art. 95)”. Acest model de expunere a sursei publicării se va aplica tuturor actelor normative prevăzute în proiect.

La art. XII, care vine să abroge prevederile Legii nr. 217/2020 ce vizează modificarea Legii nr. 330/1999 cu privire la cultura fizică și sport și abrogarea Legii nr. 151/2018 cu privire la transmiterea cu titlu oneros a unui bun imobil, prin care s-a permis desființarea Stadionului Republican cu suprafața de 5,1814 ha (număr cadastral 0100808.277) din str. Tighina, nr. 12, mun. Chișinău, proprietate publică a statului, pentru construcția sediului Ambasadei Statelor Unite ale Americii, sunt de menționat următoarele.

Referitor la abrogarea art. I din Legea nr. 217/2020, reiterăm observațiile expuse referitor la art. VI din proiect.

Cât privește abrogarea art. II din Legea nr. 217/2020, sunt de remarcat dispozițiile art. 64 alin. (1) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, potrivit cărora modificările se încorporează, de la data intrării în vigoare a

dispozițiilor de modificare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Intervențiile ulterioare privind modificarea sau abrogarea normelor modificate ori a dispozițiilor de modificare trebuie raportate la actul de bază. Prin urmare, orice procedeu tehnic se aplică actului legislativ de bază, și nu celui de modificare sau completare.

Totodată, în speță, este necesar de a abroga art. III din Legea nr. 217/2020, care prevede că, odată revenit în proprietatea statului, Stadionul Republican devine proprietate publică, pe care se interzice edificarea altor construcții decât cele de menire social-culturală și/sau sportivă.

La art. XVI (modificarea art. 10 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi), trebuie să menționăm faptul că executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 2/1992 a fost realizată prin adoptarea de către Parlament a Legii nr. 171/2021 pentru modificarea articolului 10 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi.

Considerăm inoportună modificarea propusă, deoarece, în conformitate cu prevederile Hotărârii Curții Constituționale nr. 2/2018, din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi au fost excluse normele care prevedeau aplicarea sancțiunilor privind desfășurarea activității fără licență sau a activităților interzise pe teritoriul Republicii Moldova, precum și a celor permise în mod exclusiv întreprinderilor de stat, păstrând doar sancțiunile respective din cadrul Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008.

Mai mult decât atât, precizăm că aplicarea confiscării speciale în condițiile Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008 se aplică indiferent de existența unui temei legal prevăzut de actele normative speciale. Or, conform art. 439⁷ din Codul contravențional, confiscarea specială constă în trecerea forțată și gratuită în proprietatea statului a bunurilor rezultate din săvârșirea contravenției, precum și a oricăror venituri generate de aceste bunuri. Confiscarea specială se aplică de către instanța de judecată la demersul agentului constatat, pe când în prevederea propusă spre modificare de autorii proiectului se menționează că organul abilitat cu constatarea contravenției va aplica și confiscarea specială, aceasta fiind o soluție eronată.

Subsecvent, se impune revizuirea textului „organul abilitat cu constatarea contravenției va aplica confiscarea specială în conformitate cu prevederile Codului contravențional al Republicii Moldova” prin prisma prevederilor art. 439⁷ alin. (3) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008, conform cărora, confiscarea specială se aplică de către instanța de judecată la demersul agentului constatat.

La art. XVIII (modificarea art. 6 din Legea nr. 1545/1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești), se consideră oportună efectuarea unei analize suplimentare ce vizează expunerea în redacție nouă a lit. b) a art. 6 din legea în cauză, ținând cont de următoarele considerente.

Propunerea de amendare a art. 6 lit. b) din Legea nr. 1545/1998 este elaborată în vederea executării adresei Curții Constituționale (anexă la Decizia Curții nr. 20/2018).

Cu toate acestea, din propunerea respectivă rezultă că va fi reparabil prejudiciul în toate cazurile de încetare a urmăririi penale, inclusiv pe temeiuri de nereabilitare, prevăzute în art. 275 pct. 4)-9) din Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003. Or, potrivit art. 285 alin. (2) din Codul de procedură penală, încetarea urmăririi penale are loc în cazurile de nereabilitare a persoanei, prevăzute la art. 275 pct. 4)-9) din Cod. Astfel, se consideră irațională sau cel puțin discutabilă oferirea dreptului la repararea prejudiciului cauzat ca urmare a încetării urmăririi penale în caz de intervenire a amnistiei (art. 275 pct. 4) din Codul de procedură penală), deces al făptuitorului (art. 275 pct. 5) din Codul de procedură penală) sau retragere a plângerii de către partea vătămată (art. 275 pct. 6) din Codul de procedură penală).

La art. XIX (modificarea Codului de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004) și art. XX (modificarea art. 353 din Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003), menționăm că un proiect de lege similar a fost elaborat de Ministerul Justiției, înregistrat la Cancelaria de Stat cu număr unic 128/MJ/2020, fiind deja supus avizării și urmând a fi remis Guvernului pentru aprobare. Ministerul Justiției a elaborat proiectul de lege nominalizat în vederea executării Hotărârii Curții Constituționale nr. 39/2017 privind excepția de neconstituționalitate a art. 15 alin. (2) lit. d) și art. 38 alin. (4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova (Sesizarea nr. 24g/2017), preluând și unele recomandări conținute în cuprinsul Hotărârii Curții Constituționale nr. 1/2013 pentru controlul constituționalității unor prevederi ale art. 60 alin. (3) și alin. (3¹) din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 (Sesizarea nr. 27a/2012). Totodată, prin intermediul proiectului se va asigura și executarea Hotărârii Curții Constituționale nr. 7/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 353 alin. (1) din Codul de procedură civilă (Sesizarea nr. 7g/2019), a Hotărârii Curții Constituționale nr. 8/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 162 alin. (2) din Codul de executare (Sesizarea nr. 30g/2019) și a Hotărârii Curții Constituționale nr. 22/2019 privind excepția de neconstituționalitate a unor prevederi din art. 61 alin. (1) din Codul de executare (Sesizarea nr. 152g/2019).

Atragem atenția asupra faptului că executarea hotărârilor Curții Constituționale enunțate *supra* impune și modificarea unor prevederi conexe, necesare punerii în aplicare a modificărilor de bază.

Prin urmare, în vederea respectării principiului stabilității legislative, considerăm necesar a lua în calcul oportunitatea de a exclude din prezentul proiect de lege modificările la Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004 și la Codul de procedură civilă al Republicii Moldova nr. 225/2003, pentru a nu admite aglomerarea modificărilor cu același obiect într-o perioadă scurtă de timp, care pot, eventual, crea erori și neconcordanțe legislative.

Cu titlu preliminar, referitor la art. XXI (modificarea Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003), art. XXII (modificarea Codului penal al Republicii Moldova nr. 985/2002) și art. XXIII (modificarea Codului contravențional al Republicii Moldova nr. 218/2008), se va examina oportunitatea de a renunța la prevederile de modificare din proiect, întrucât Ministerul Justiției are în lucru un proiect de lege cu un obiect de reglementare identic. Or, în vederea respectării principiului stabilității normative, elaborarea și promovarea mai multor modificări la același articol având același obiect de reglementare într-o perioadă scurtă de timp (în special în ceea ce privește politica punitivă a statului) poate eventual crea erori și neconcordanțe normative.

Mai mult decât atât, informăm despre faptul că în cadrul Ministerului Justiției a fost inițiată procedura de creare a unui grup de lucru care va avea drept sarcină elaborarea modificărilor la Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 și la Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 pentru executarea hotărârilor Curții Constituționale. Grupul de lucru se va constitui din practicieni, reprezentanți ai mediului academic și reprezentanți ai societății civile. În cadrul întrunirilor grupului de lucru constituit se vor examina toate hotărârile Curții Constituționale adoptate în domeniul penal și procesual-penal, pentru a identifica cele mai bune soluții de modificare.

Având în vedere cele menționate, considerăm inoportună expunerea asupra conținutului articolelor sus-citate.

În vederea respectării normelor tehnicii legislative, actele normative incluse în proiect supuse modificării se vor expune în ordinea cronologică a datei adoptării/aprobării, iar elementele structurale din actul supus modificării se vor expune în ordine consecutivă (a se vedea art. XXII pct. 2 și 3).